

Салық салудың экономикалық аспектілері

- 1) Салық ауыртпалығын бөлу
- 2) Салық әсерінен нарық қызметінің тиімділігінің төмендеуі

Салықтарды жіктеу

Өндіріп алу тәсілі бойынша

Тікелей салық - тікелей табыс немесе мүлік алушылардан алынады

Жанама салық - тауар бағасына қосылады және тауар сатқанда тұтынушылардан өндіріп алынады.

Экономикалық белгілері бойынша

Нақты салық

Дербес салық

Әмбебап жанама салықтар

Жеке жанама салықтар

Табысқа салық

Тұтынуға салық

Қазыналық монополия

Кеденлік баж

Салық көлемін анықтау тәсілі бойынша

Үйлесімді салық - табыс көлеміне қарамастан салық мөлшері өзгеріссіз қалады, яғни табыс қаншама өскенімен салық ставкасы сол күйінде қалады

Үдеменлі салық - салық мөлшері табыстың өсуіне қарай өсіп отырады

Кемімелі салық - салық мөлшері табыс өскен сайын кеміп отырады

Салық сомасына түсетін бюджет деңгейіне қарай

Салықты пайдалануға ретіне қарай

Республикалық салық сомалары республикалық бюджетке түседі

Жергілікті салық сомасы жергілікті бюджетке түседі

Жалпы - бір қазынаға түсетін салық сомалары

Мақсатты - белгілі бір мақсатқа арналған, көлік салығы жол жөндеуге

Салықтарды төлеуге байланысты

Салық субъектілеріне қарай

Салықтық түсімдер

салықтардың қызмет етуі мен дамуының теориялық аспектілері

Қазақстан Республикасының салық жүйесінің құрылуы мен дамуының кезендері;

Бюджет жүйесі арасында салықтар мен алымдардың бюджетаралық бөлінуі;

Қазақстан Республикасының салық жүйесінде салықтардың негізгі топтарының қалыптасуы мен оларды есептеу төлеу механизмінің ерекшеліктері;

Салық төлеушілердің жекелеген санаттарына арнайы режимдерін қолдану ерекшеліктері;

Қазақстан Республикасындағы салық жүйесіндегі алымдар, баждар мен басқа да міндетті төлемдерді есептеудің ерекшеліктері.

Салықтар мемлекет пайда болғаннан бастап қоғамдағы экономикалық қатынастардың қажетті буындарының бірі және кез-келген мемлекеттің өмір сүруінің қаржылық негізі болып табылады. Салықтарды және олардың қажеттілігі де нақты осыған байланысты негізделеді.